

WIADOMOŚĆ [©] numer specjalny

CELNE

grudzień
2006

MINISTERSTWO FINANSÓW – SŁUŻBA CELNA • WARSZAWA 2006 • ISSN 1230 9067

ASIA-EUROPE MEETING

9th 19 - 21 WRZEŚNIA 2006
ASEM CUSTOMS PWG & EWG MEETING

W A R S Z A W A

SŁUŻBA CELNA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WIADOMOŚCI CELNE

REDAKCJA

Redaktor naczelny: Anna Jędruszczak
Sekretarz redakcji: Beata Zuba
Marcin Woźniczko

PROJEKT GRAFICZNY Aleksandra Laska

Wykonawca: POLCOM
Usługi Poligraficzne Irena Zielińska

WYDAWCA

Ministerstwo Finansów – Służba Celna
Warszawa, ul. Świętokrzyska 12
www.clo.gov.pl
beata.zuba@mofnet.gov.pl
marcin.wozniczko@mofnet.gov.pl
tel.: (022) 694 46 30
tel./fax: (022) 694 35 02
nakład: 2000 egz.

Drodzy Czytelnicy

Mają Państwo przed sobą wydanie specjalne „Wiadomości Celnych”, poświęcone ważnemu wydarzeniu międzynarodowemu w dziedzinie współpracy celnej, które miało miejsce w Polsce w 2006 r.

Spośród dziesięciu nowych państw członkowskich Unii Europejskiej to właśnie Polsce powierzono przewodnictwo w Grupie Roboczej ds. Procedur Celnych w ramach Dialogu pomiędzy krajami UE i Azji Południowo Wschodniej – ASEM i organizację konferencji w ramach tego forum.

Mamy nadzieję, że przedstawiona zwięzła informacja przybliży Państwu ideę tego dialogu i uświadomi globalny charakter współpracy międzynarodowej między administracjami celnymi.

*Kierownictwo Departamentu Polityki Celnej
oraz Wydział Międzynarodowej Współpracy Celnej
Ministerstwa Finansów*

dotatkowe informacje nt. ASEM dostępne:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/asem/intro/index.htm
<http://www.customs.go.jp.asem.htm>

Posiedzenia Celnych Grup Roboczych ASEM w Warszawie

W dniach 19-21 września 2006 r. Polska Służba Celna zorganizowała międzynarodową konferencję poświęconą współpracy celnej krajów Unii Europejskiej i Azji Południowo-Wschodniej, skupionych w ramach Azjatycko-Europejskiego Procesu Dialogu ASEM (Asia-Europe Meeting).

Konferencja obejmowała dwa wydarzenia:

- **IX posiedzenie Grupy Roboczej ASEM ds. Procedur Celnych (PWG)**,
oraz
- **Wspólne posiedzenie ekspertów Grupy Roboczej ds. Procedur Celnych (PWG) i Grupy Roboczej ASEM ds. Zwalczania Przestępczości Celnej (EWG)**.

Spotkanie Grupy PWG poświęcone było aspektom ułatwień w europejsko-azjatyckiej wymianie towarowej oraz stosowania procedur uproszczonych. Zgodnie z przyjętymi w ramach ASEM zasadami, obradom grupy PWG przewodniczą, na przemian, Unia Europejska i strona azjatycka. W latach 2005-2007 przewodnictwo przypada na Unię Europejską, w jej imieniu funkcję tę sprawuje Polska.

Na wspólnym posiedzeniu obu Grup PWG i EWG omawiano kwestie regionalnej i międzyregionalnej współpracy międzynarodowej, w tym proceduralne i prawne zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa łańcucha dostaw w oparciu o standardy działania zgodne z inicjatywami podejmowanymi przez Światową Organizację Ceł (Framework of Standards [FoS] – Ramowe Standardy ŚOC w sprawie bezpieczeństwa).

Ramowe Standardy ŚOC w sprawie Bezpieczeństwa WCO Framework of Standards [FoS]

- Zabezpieczenie międzynarodowego łańcucha dostaw jest jedynie krokiem w ogólnym procesie wzmocnienia i przygotowania administracji celnych do XXI wieku. Światowa Organizacja Ceł (ŚOC) popiera strategię zapewnienia bezpieczeństwa globalnego handlu w sposób, który ułatwi ten handel.

Mając powyższe na uwadze, w celu wyjścia poza istniejące programy i sposoby działania, członkowie Światowej Organizacji Ceł wypracowali normy, które zwiększają bezpieczeństwo i wprowadzają ułatwienia w międzynarodowym handlu. Normy te zawarte są w Ramowych Standardach ŚOC w sprawie Bezpieczeństwa i Ułatwienia Globalnego Handlu (zwanymi dalej „Standardami Ramowymi ŚOC”). Standardy Ramowe ŚOC w sprawie Bezpieczeństwa i Ułatwienia Globalnego Handlu, formułują zasady i standardy i proponują przyjęcie ich, jako minimum tego, co członkowie ŚOC powinni zrobić.

- Standardy Ramowe ŚOC zmierzają w kierunku:

- ▶ Ustanowienia standardów, które zapewnią w łańcuchu dostaw bezpieczeństwo i ułatwienia na poziomie globalnym, i w ten sposób przyczynią się do zagwarantowania jego pewności i przewidywalności.
- ▶ Umożliwienia zintegrowanego zarządzania łańcuchem dostaw dla wszystkich środków transportu.
- ▶ Takiego wzmocnienia roli, funkcji i możliwości służb celnych, aby mogły sprostać wyzwaniom, które stawia oraz szansom, które stwarza XXI wiek.
- ▶ Wzmocnienia współpracy między administracjami celnymi w celu zwiększenia ich zdolności wykrywania przesyłek zawierających towary wysokiego ryzyka.
- ▶ Wzmocnienia współpracy służb celnych ze środowiskiem przedsiębiorców.
- ▶ Promowania niezakłóconego przemieszczania towarów poprzez zapewnienie bezpieczeństwa międzynarodowego łańcucha dostaw.
- Standardy Ramowe ŚOC obejmują cztery podstawowe elementy:
 - ▶ Po pierwsze, Standardy ujednolicają wymagania dotyczące przesyłania drogą elektroniczną wyprzedzającej informacji o dostawach towarów wwożonych, wywożonych lub podlegających tranzytowi.
 - ▶ Po drugie, każdy kraj, który przyjmuje Standardy, zobowiązuje się do stosowania spójnego podejścia do zarządzania ryzykiem, co umożliwi zajęcie się problemem zagrożeń dla bezpieczeństwa.
 - ▶ Po trzecie, Standardy wymagają, by na uzasadnioną prośbę kraju przyjmującego, w oparciu o porównywalną metodologię typowania ryzyka, administracja celna kraju wysyłającego przeprowadzała wywozową kontrolę kontenerów i ładunków wysokiego ryzyka, najlepiej przy użyciu bezinwazyjnych urządzeń wykrywających, takich jak duże urządzenia rentgenowskie i detektory promieniowania.
 - ▶ Po czwarte, Standardy określają korzyści, jakie dzięki służbom celnym odniosą środowiska przedsiębiorców, spełniających minimalne normy bezpieczeństwa łańcucha dostaw i stosujących najlepsze praktyki.

Standardy Ramowe ŚOC, bazujące na wyżej wymienionych podstawowych elementach, opierają się na podwójnych filarach: tworzeniu sieci Cło-Cło oraz partnerstwie Cło-Przedsiębiorcy. Dwufilarowa strategia ma wiele zalet. Filary obejmują zestaw standardów połączonych w taki sposób, by łatwo można było je zrozumieć i szybko wdrożyć na poziomie międzynarodowym. Ponadto Standardy czerpią bezpośrednio z istniejących w ŚOC środków w zakresie bezpieczeństwa i ułatwień, jak też z programów wypracowanych przez administracje krajów członkowskich.

W warszawskiej konferencji uczestniczyli przedstawiciele następujących państw:

Azja:

Chiny

Indonezja

Japonia

Kambodża

Korea Południowa

Laos	
Malezja	
Singapur	
Tajlandia	
Wietnam	
Europa:	
Austria	
Belgia	
Cypr	
Czechy	
Estonia	
Finlandia	
Francja	
Hiszpania	
Holandia	
Irlandia	
Litwa	
Luksemburg	
Łotwa	
Malta	
Niemcy	
Polska	
Słowacja	
Słowenia	
Szwecja	
Wielka Brytania	
Włochy	

oraz
przedstawiciele Komisji Europejskiej
i
Światowej Organizacji Ceł (WCO)

ASEM Asia-Europe Meeting / Spotkania Azja-Europa

Co to jest ASEM?

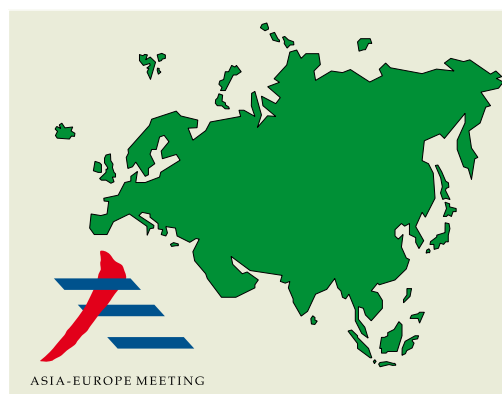
Źródłem powstania ASEM było wzajemne uznanie, zarówno w Azji, jak i w Europie, że stosunki między dwoma regionami powinny ulec wzmocnieniu, odzwierciedlając w ten sposób nowy globalny kontekst lat dziewięćdziesiątych i perspektywę nowego stulecia. W lipcu 1994 r. Komisja Europejska opublikowała materiał „W stronę nowej strategii dla Azji”, podkreślając wagę zmodernizowania stosunków z Azją. Dokument ten w odpowiedni sposób odzwierciedlał ich polityczne, ekonomiczne i kulturalne znaczenie. Komunikat Komisji Europejskiej z września 2001 r. „Europa i Azja: Strategiczna struktura dla wzmocnionego partnerstwa” potwierdził ten cel. W listopadzie 1994 r. Singapur i Francja zaproponowały zorganizowanie szczytu Unia Europejska-Azja w celu rozważenia jak budować nowe partnerstwo między tymi dwoma regionami.

W rezultacie propozycji Singapuru, w marcu 1996 r. odbył się w Bangkoku pierwszy szczyt ASEM, co zapoczątkowało spotkania na najwyższym szczeblu.

ASEM (Asia-Europe Meeting / Spotkania Azja-Europa) jest nieformalnym procesem dialogu i współpracy między 25 członkami Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej a 13 krajami azjatyckimi (Brunei, Chiny, Filipiny, Indonezja, Japonia, Kambodża, Korea Południowa, Laos, Malezja, Myanmar, Singapur, Tajlandia i Wietnam).

Na szczycie przywódców krajów ASEM w Helsinkach we wrześniu 2006 r. zdecydowano o przyjęciu do procesu ASEM Bułgarii i Rumunii ze strony europejskiej oraz Indii, Mongolii, Pakistanu i Sekretariatu ASEAN ze strony azjatyckiej, po wypełnieniu przez nie niezbędnych procedur (w przypadku Bułgarii i Rumunii – po ich przystąpieniu do UE).

W ramach dialogu ASEM poruszane są tematy z zakresu polityki, ekonomii i kultury; celem jest wzmocnienie stosunków między dwoma regionami w duchu wzajemnego szacunku i równego partnerstwa.

Najistotniejsze cechy procesu ASEM to:

- Jest to proces **nieformalny**. Służy jako otwarte forum dla polityków i wysokich urzędników, na którym dyskutowane mogą być wszelkie tematy stanowiące przedmiot ogólnego zainteresowania: polityczne, ekonomiczne i społeczne. W tym sensie jest komplementarny w stosunku do prac prowadzonych na forach dwustronnych i wielostronnych, takich jak Narody Zjednoczone (ONZ) i Światowa Organizacja Handlu (WTO).
- Jest to proces **wielowymiarowy**, obejmujący szerokie spektrum stosunków między dwoma regionami i poświęcający jednakową uwagę kwestiom politycznym, ekonomicznym i sprawom kultury.
- Akcentuje on zasadę **równego partnerstwa** poprzez proces **dialogu i współpracy**, opierającego się o wzajemne zaufanie i wzajemne korzyści.
- Tworzy on platformę do dialogu na wysokim szczeblu (szefowie państw lub rządów, ministrowie i urzędnicy wysokiej rangi), koncentrując się na propagowaniu kontaktów międzyludzkich we wszystkich obszarach obecnych w życiu społeczeństw.

Struktura

W ramach dialogu ASEM organizowane są corocznie spotkania na szczycie, na przemian w Azji i Europie. Jest to najwyższy szczebel na jakim podejmowane są decyzje w ramach procesu. Oprócz udziału szefów państw, szczyt grupuje również ministrów towarzyszących, Przewodniczącego Komisji Europejskiej oraz innych partnerów.

Niezależnie od spotkań na szczycie, proces ASEM jest prowadzony na licznych spotkaniach ministrów i na poziomie roboczym, jak również wyraża się w działaniach, będących wynikiem tych spotkań.

Ministrowie spraw zagranicznych ASEM spotykają się w tych samych latach, w których mają miejsce spotkania na szczycie. Oprócz dialogu ASEM w ramach pierwszego i trzeciego filaru, spotkanie ministrów spraw zagranicznych odpowiedzialne jest za ogólną współpracę w ramach procesu ASEM. Podlegające ministrom spraw zagranicznych Spotkanie Wyższych Urzędników (ang. SOM – Senior Officials' Meeting) odbywa się zwyczajowo dwa razy w roku.

Dodatkowo, również ministrowie finansów ASEM odbywają spotkania w celu omawiania kwestii finansowych i zgłaszania inicjatyw dla obydwu regionów. Odpowiedzialne przed ministrami finansów **Spotkanie Wiceministrów Finansów (SOM)** odbywa się w nieregularnych odstępach czasowych. Dla celów koordynacji urzędnicy finansowi ASEM spotykają się regularnie na **Spotkaniu Grupy Głównej ds. Finansów**, jakie odbywa się w Waszyngtonie przy okazji wiosennych i jesiennych sesji Banku Światowego/Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Podjmując wysiłki stworzenia silnego partnerstwa w warunkach rosnących powiązań ekonomicznych dwóch regionów, także **Ministrowie Gospodarki ASEM** spotykają się zwyczajowo co dwa lata. **Spotkanie Wyższych Urzędników ds. Handlu i Inwestycji** (ang. SOMTI – Senior Officials' Meeting on Trade and Investment) ma miejsce dwa razy w roku i jest zobowiązane do składania sprawozdań ze swoich działań Spotkaniu Ministrów Gospodarki. Również na polu gospodarczym doroczne Forum Biznesu Azja-Europa (ang. Asia-Europe Business Forum – AEBF), łączy przedstawicieli sektora prywatnego z obu regionów. Koordynatorzy ekonomiczni ASEM (aktualnie Japonia i Wietnam, Prezydencja Unii Europejskiej oraz Komisja Europejska) także spotykają się, gdy zachodzi taka potrzeba.

W przeciwieństwie do regularnych spotkań ministrów, w ramach ASEM odbywają się również konferencje ministerialne dotyczące innych dziedzin, jak Ministerialna Konferencja w sprawie Nauki i Technologii w 1999 roku, spotkanie Ministrów Środowiska, Ministerialna Konferencja nt. Współpracy w Kierowaniu Migracjami między Europą i Azją.

Poza oficjalnym procesem ASEM, przedstawiciele społeczności obywatelskich zorganizowali spotkania „alternatywnego ASEM” w Bangkoku – w marcu 1996 r., w Londynie – w marcu 1998 r., w Seulu – w październiku 2000 r. i w Kopenhadze – we wrześniu 2002 r.

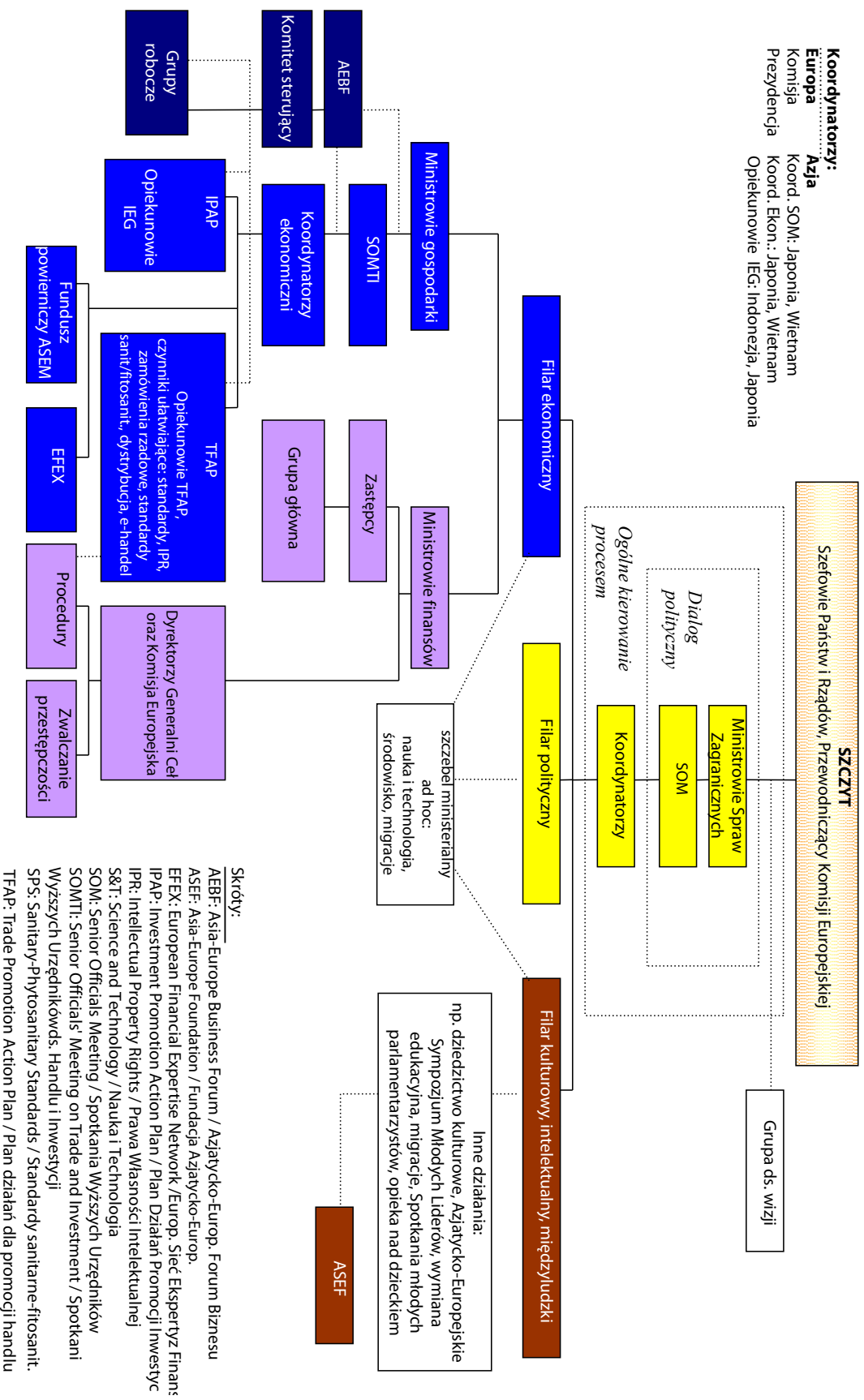
Aspekty celne w pracach ASEM Grupy robocze

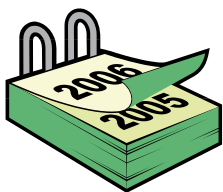
Forum Dialogu Azja-Europa ASEM ustanowiono w celu umocnienia stosunków między Azją i Europą. ASEM stwarza okazje do dialogu i współpracy między Azją i Europą na szerokiej płaszczyźnie, obejmującej kwestie polityczne, ekonomiczne, kulturowe i inne. W czasie pierwszego spotkania Azja-Europa (ASEM 1), które odbyło się w Bangkoku w marcu 1996 roku, przywódcy byli zgodni, iż należy zwrócić uwagę na rozwój bliższej współpracy między **organami celnymi** krajów Azji i Europy w zakresie procedur celnych i zapobiegania nielegalnemu obrotowi środkami odurzającymi.

Konsekwencją powyższego stanowiska było pierwsze spotkanie Dyrektorów Generalnych i Komisarzy **Służb Celnych** w czerwcu 1996 roku w Shenzhen w Chinach. Przedyskutowano wówczas tematy związane z propozycjami ustanowienia ram dla międzynarodowej współpracy celnej, a także podjęto decyzję o powołaniu dwóch grup roboczych:

- Grupy Roboczej ds. Procedur Celnych (Procedures Working Group – **PWG**)

Struktura ASEM

- Grupy Roboczej ds. Zwalczenia Przeszeczności Celnej (Enforcement Working Group – EWG).

Od momentu powołania Grupa PWG dyskutuje o działaniach, które mają propagować rozwój współpracy w za-

kresie harmonizacji i uproszczenia procedur celnych.

Grupy spotykają się raz w roku, spotkania są zwoływane na przemian w Europie i Azji.

W ostatnich dwóch latach miały miejsce następujące spotkania:

2005

- Kwiecień – Singapur, VIII Spotkanie PWG
- Czerwiec – Peebles (Wielka Brytania), VI Spotkanie Dyrektorów Generalnych/Komisarzy Służb Celnych ASEM

2006

- Kwiecień – Seul (Korea), IX Spotkanie EWG
- Wrzesień – Helsinki (Finlandia), VI Szczyt
- Wrzesień – Warszawa (Polska), IX Spotkanie PWG, Wspólne Spotkanie PWG i EWG

SPOTKANIA WARSZAWSKIE

Warszawskie spotkania obu Grup Roboczych zakończyły się przyjęciem oficjalnych dokumentów końcowych.

IX Spotkanie Grupy Roboczej ASEM ds. Procedur Celnych (Warszawa 19-20.09.2006 r.)

Dokument Końcowy

W ślad za decyzją podjętą podczas VI Spotkania Dyrektorów Generalnych/Komisarzy Służb Celnych ASEM w Peebles w Wielkiej Brytanii (27-28 czerwca 2005 r.), na zaproszenie Polskiej Służby Celnej, odbyło się w Warszawie w dniach 19-20 września 2006 IX Spotkanie Grupy Roboczej ASEM ds. Procedur.

W spotkaniu uczestniczyli reprezentanci: Chin, Indonezji, Kambodży, Korei Południowej, Japonii, Laosu, Malezji, Singapuru, Tajlandii, Wietnamu, Austrii, Belgii, Cypru, Czech, Estonii, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Irlandii, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Polski, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Włoch, Komisji Europejskiej oraz Światowej Organizacji Ceł.

IX Spotkanie Grupy Roboczej ASEM ds. Procedur było pierwszym spotkaniem ASEM zorganizowanym w nowym kraju członkowskim po rozszerzeniu procesu ASEM w 2004 roku.

1. Otwarcie spotkania

Posiedzeniu przewodniczyła Polska Służba Celna,

a oficjalnego otwarcia konferencji dokonał Szef Służby Celnej Rzeczypospolitej Polskiej, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Pan Marian Banaś, który powitał uczestników i życzył im osiągnięcia dalszego postępu w wypracowywaniu wspólnych rozwiązań sprzyjających ułatwieniom i bezpieczeństwu powiązań handlowych między Europą i Azją. Pan Minister zwrócił uwagę na odpowiedzialną rolę cła w zakresie ułatwień dla handlu, podkreślając jednocześnie potrzebę stosowania uproszczonych i zharmonizowanych procedur, jak również skutecznych i sprawnych kontroli w kontekście międzynarodowego handlu.

Pan Minister Banaś zaakcentował wiodącą i wyjątkową rolę cła, jeśli chodzi o ochronę i zapewnienie bezpieczeństwa międzynarodowego handlu, zwłaszcza w świetle istniejących i pojawiających się zagrożeń związanych, między innymi, z międzynarodowym terroryzmem. Mając to na uwadze Pan Minister Banaś podkreślił wagę harmonizacji postępowania celnego na poziomie międzynarodowym oraz Ramowych Standardów WCO.

Następnie przewodniczący przedstawił porządek obrad i odniósł się do Oświadczenia VI Spotkania Dyrektorów Generalnych/Komisarzy Służb Celnych ASEM w Peebles w Wielkiej Brytanii (27-28 czerwca 2005 r.), w którym zwalczanie przestępczości celnej oraz walkę z fałszerstwami i piractwem, jak również ochronę praw własności intelektualnej określono jako zadania absolutnie priorytetowe dla ASEM. Uzgodniono również, że IX Spotkanie Grupy Roboczej ASEM ds. Procedur zostanie poszerzone o kwestie procedur i zwalczania przestępczości celnej w obszarze międzynarodowego łańcucha dostaw, co wyodrębniono jako kolejny zidentyfikowany priorytet. Jedną z najbardziej konkretnych propozycji sformułowanych w tym względzie w Peebles było stworzenie projektu pilotażowego, dotyczącego zabezpieczenia korytarzy handlowych między europejskimi i azjatyckimi krajami ASEM.

Ustalono, że tematy te będą dyskutowane odrębnie podczas drugiej części spotkania warszawskiego.

2. Informacja na temat innych spotkań ASEM

Singapur poinformował o rezultatach VIII Spotkania ASEM PWG, które odbyło się w Singapurze w dniach 27-28 kwietnia 2005 r. Zwrócono uwagę na fakt podjęcia wielu działań pod kątem uproszczenia i harmonizacji procedur celnych. Badanie czasu potrzebnego na zwolnienie towaru (Time release studies), koncepcja "Single Window" i kwestia bezpapierowego środowiska dla handlu (handel bezpapierowy – paperless trading) zostały uznane za dobre przykłady, które powinny być rozwijane. Również budowa i umocnienie sprawności administracyjno-operacyjnej cła (capacity building) oraz pomoc techniczna powinny być kontynuowane i wzmocnione, tak by cło w krajach ASEM mogło poprawić wyniki swych działań. Członkowie ASEM zaprezentowali dobre praktyki w tym względzie.

Komisja Europejska przedstawiła wyniki i wnioski z VI Spotkania Dyrektorów Generalnych/Komisarzy Służb Celnych ASEM w Peebles w Wielkiej Brytanii (27-

28 czerwca 2005 r.), podczas którego wyznaczone zostały priorytetowe obszary dla dwóch Roboczych Grup Celnych ASEM (zabezpieczenie łańcucha dostaw na poziomie ASEM, znaczenie i decydująca rola cła w zwalczaniu towarów podrabianych oraz naruszeń innych praw własności intelektualnej). Sformułowano również ważne zalecenia, wśród których znalazły się: rozwijanie i wykorzystywanie międzynarodowych standardów, w tym wprowadzenie Ramowych Standardów WCO, stosowanie niepowtarzalnego numeru dostawy (unique consignment reference) oraz modelu danych (data model).

Austria przedstawiła związane z cłem aspekty spotkania Ministrów Finansów w Wiedniu, w kwietniu 2006 r., podczas którego podkreślono wagę ułatwień i zapewnienia bezpieczeństwa łańcucha dostaw. Ministrowie Finansów ASEM zalecili, aby rezultatem współpracy celnej ASEM stał się „użyteczny wkład” do inicjatywy WTO i WCO w tych obszarach.

Finlandia poinformowała o wynikach VI Szczytu ASEM w Helsinkach w dniach 10-11 września 2006 r. w odniesieniu do kwestii celnych. Przywódcy ASEM odnotowali postęp, jaki się dokonał na forach celnych ASEM. Szczyt podkreślił wielkie znaczenie międzynarodowej współpracy w dziedzinie zapewnienia bezpieczeństwa łańcucha dostaw, budowy i umocnienia sprawności administracyjno-operacyjnej cła (capacity building) i ochrony praw własności intelektualnej. Przywódcy ASEM potwierdzili również znaczenie Planu Działań dotyczących Ułatwień dla Handlu (Trade Facilitation Action Plan – TFAP) i potrzebę jego przeglądu oraz podejmowania dalszych działań. Delegat fiński poinformował też o planowanym w bliskiej przyszłości przyjęciu do ASEM 6 nowych członków: Bułgarii, Indii, Mongolii, Pakistanu, Rumunii i Sekretariatu ASEAN.

3. Zapoznanie z ostatnimi wydarzeniami w zakresie uproszczenia i harmonizacji procedur celnych

Delegat WCO przedstawił szczegółową informację i uwagi na temat stanu prowadzonych w ramach WTO negocjacji związanych z ułatwieniami w handlu i podejmowanymi w związku z tym przez WCO działaniami. Nawiązał do instrumentów WCO, które zostały wskazane w propozycjach WTO i planów ich przeglądu w kontekście zawieszenia negocjacji Rundy Doha. Delegat podkreślił potrzebę kontynuowania prac rozpoczętych

w ramach Rundy Doha, w szczególności dotyczących ułatwień w handlu. Nawiązał również do inicjatyw WCO w zakresie budowy i umocnienia sprawności administracyjno-operacyjnej cła (capacity building) i SAFE (Secure and Facilitate Global Trade – Zapewnienie Bezpieczeństwa i Ułatwień w Handlu Globalnym).

Komisja Europejska podkreśliła bardzo pozytywne nastawienie do kwestii ułatwień w handlu, a także konstruktywne kontakty z przedstawicielami służb celnych z krajów członkowskich ASEM w trakcie negocjacji WTO. Komisja wierzy, że ta konstruktywna praca będzie kontynuowana i w niedługim czasie zostanie tu odnotowany postęp. Zdaniem KE służby celne stanowią element międzynarodowych wysiłków zmierzających do rozwijania nowych rozwiązań i pogłębiania współpracy, takich jak dostosowanie procedur celnych i praktyki do zmienionej Konwencji z Kioto. KE krótko zapoznała uczestników spotkania z bieżącymi sprawami i podejmowanymi przez nią inicjatywami w zakresie uproszczenia i harmonizacji procedur i operacji celnych. Prezentacja skupiała się głównie na podstawowych zasadach Zmodernizowanego Kodeksu Celnego.

Wymieniając kluczowe zmiany, przedstawiciel KE podkreślił, że ułatwienia w handlu i bezpieczeństwo, jak również dostosowanie się do zmieniającego się otoczenia są głównymi celami nowego kodeksu.

Zmodernizowany Kodeks Celny

Komisja Europejska w grudniu 2005 r. przekazała Radzie propozycje dotyczące Zmodernizowanego Kodeksu Celnego. Jednymi z najistotniejszych tematów są: koncepcja „Single Window”, scentralizowana odprawa celna oraz przedstawicielstwo celne.

- Scentralizowana odprawa celna jest ułatwieniem, które umożliwia importerowi lub eksporterowi przekazanie zgłoszenia celnego w formie elektronicznej z jego siedziby do urzędu celnego właściwego dla jego siedziby, niezależnie od miejsca, w którym dokonywany jest przywóz lub wywóz towarów z obszaru celnego Wspólnoty.

Takie ułatwienie oznacza, że do transakcji importowej lub eksportowej włączone są dwa urzędy celne i że należności celne są pobierane oraz przekazywane przez urząd celny właściwy dla miejsca siedziby firmy. Ma to szczególne znaczenie w przypadku, gdy urzędy celne są usytuowane w dwóch różnych krajach członkowskich.

Scentralizowana odprawa celna jest dla firmy fakultatywna. Jest to jednak atrakcyjna możliwość w stosunku do procedury standardowej, zgodnie z którą zwolnienie towaru i dopuszczenie go do obrotu następuje generalnie w urzędzie celnym przeznaczenia, po przedstawieniu towarów i uiszczeniu należności celnych w tym urzędzie. Zgodnie z propozycją Zmodernizowanego Kodeksu Celnego, scentralizowana odprawa celna poza obszarem kraju członkowskiego jest zastrzeżona dla Upoważnionych Przedsiębiorców (AEO) – jest to status przyznawany przez władze celne wszystkich krajów członkowskich podmiotom, spełniającym pewne warunki, którym przysługują uproszczenia i ułatwienia.

- Przedstawicielstwo celne – zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, kraje członkowskie mają możliwość przyznania agentom celnym prawa złożenia zgłoszenia

celnego w imieniu i na rzecz innej osoby.

Fakt, że tylko niektóre kraje członkowskie wykorzystują tę możliwość, doprowadził do różnorodnego podejścia do sprawy przedstawicielstwa celnego w UE. Skutkuje to czasami wyższymi kosztami ponoszonymi przez firmy, w związku z brakiem konkurencji między podmiotami oferującymi usługi celne, jak i dyskryminacją firm, gdyż nie mogą one skorzystać z usług agentów celnych w innych krajach członkowskich.

Propozycja zmian do Kodeksu Celnego zmienia tę sytuację, jako niezgodną z zasadami Rynku Wewnętrznego i z założeniami środowiska elektronicznego, gdzie firma posiada bezpośredni, elektroniczny dostęp do organów celnych UE.

Delegat **Korei** przedstawił raport nt. obecnego stanu rzeczy w zakresie wdrażania Inicjatywy Seulskiej dot. harmonizacji cła i współpracy gospodarczej w Azji Wschodniej. W raporcie wskazano, że obecne prace koncentrują się przede wszystkim na automatyzacji (komputeryzacji), koncepcji „Single Window”, celnych hurtowniach danych i zarządzaniu ryzykiem, jako kluczowych obszarach budowania i umocnienia sprawności administracyjno-operacyjnej cła (capacity building). Raport wskazywał również na znaczenie i postęp w zakresie tworzenia strony internetowej „ASEAN +3”, która jest ważnym narzędziem wzajemnej wymiany informacji w zakresie procedur odpraw, taryfikacji, pochodzenia oraz odpowiednich uregulowań między administracjami celnymi krajów Azji Wschodniej. Korea oczekuje współpracy ze strony Chin i Japonii w zakresie gromadzenia danych za pośrednictwem Sekretariatu ASEAN (Association of Southeast Asian Nations – Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej). Korea poinformowała, że zorganizuje u siebie kolejne seminarium nt. capacity building, zarządzania ryzykiem, technologii informatycznych i koncepcji „Single Window”.

Delegat **Kambodży** przekazał informację na temat bieżącej sytuacji w ramach Komitetu Koordynującego ds. Cła ASEAN (Coordinating Committee on Customs – CCC). Zaprezentował zarys warunków działania, głównych celów i działalności ww. Komitetu, który również odpowiada za rozwijanie i koordynowanie współpracy międzynarodowej. Komisja Europejska doceniła pozytywną rolę Komitetu i podkreśliła zainteresowanie włączeniem się w jego działalność. Komisja zasugerowała potrzebę dobrej koordynacji działań Komitetu oraz ASEM w zakresie cła.

Plan Działań w zakresie Ułatwień dla Handlu (Trade Facilitation Action Plan – TFAP)

Delegat **Japonii** poinformował, że chciałby zakończyć prace nad raportem nt. stanu wdrażania obecnego Planu TFAP na lata 2004-2006. Japonia otrzymała na razie wkład od 6 członków ASEM, prosi zatem, aby brakujące raporty krajowe zostały przekazane w terminie do dnia 31 października 2006 r.

Po VI Szczycie ASEM Plan TFAP powinien zostać przez Grupę Roboczą ds. Procedur Celnych zrewidowany i zaktualizowany na lata 2006-2008 (obejmując okres 2007/2008). Japonia utrzyma rolę koordynatora w na-

stępnym okresie.

Przedyskutowano praktyczne metody organizacji takiego przeglądu. W konkluzji stwierdzono, że Japonia, jako koordynator TFAP (dla krajów Azji) i Komisja Europejska (koordynator dla krajów europejskich) będą odpowiedzialne za przygotowanie projektu Planu TFAP 2006-2008. Zainteresowani członkowie mogą z wyprzedzeniem przekazywać swoje uwagi i sugestie koordynatorom, którzy w miarę możliwości uwzględnią je w pierwszym projekcie TFAP. Uzgodniono, że wersja projektowa zostanie przekazana za pośrednictwem Japonii (kraje Azji) i Komisji Europejskiej (kraje Europy) wszystkim członkom ASEM w celu konsultacji. Zmodyfikowany Plan TFAP 2006-2008 powinien zostać przedyskutowany na kolejnym spotkaniu Grupy Roboczej ds. Procedur Celnych ASEM w 2007 r. w Malezji, a następnie zaprezentowany na spotkaniu Dyrektorów Generalnych/Komisarzy Służb Celnych ASEM w celu ostatecznego przyjęcia, w miarę możliwości przed XI Spotkaniem Wyższych Urzędników ds. Handlu i Inwestycji (SOMTI 11).

Dyskutowane były również inne opcje, takie jak elektroniczna wymiana komentarzy pomiędzy wszystkimi członkami ASEM, czy powołanie małego zespołu zadaniowego (Task Force) do przygotowania pierwszego projektu Planu TFAP 2006-2008. Japonia zasugerowała stronie azjatyckiej stworzenie małego, złożonego z 3 krajów, zespołu zadaniowego. Singapur i Malezja zgłosiły się do tej grupy, co zostało przez pozostałe kraje azjatyckie zaakceptowane.

Delegat Japonii przedstawił prezentację na temat strony internetowej Grupy Roboczej ds. Procedur Celnych ASEM, która została założona i jest administrowana przez Japońską Administrację Celną. Japonia zaproponowała również zmianę nazwy strony z „ASEM PWG homepage” („Strona domowa PWG ASEM”) na „ASEM PWG Website” („Strona sieciowa PWG ASEM”), co zostało przyjęte. Stronę można odwiedzać pod następującym adresem: <http://www.customs.go.jp/asem/asem.htm>.

4. Ułatwienia i uproszczenia dla handlu. Przykłady dobrych praktyk i dobrego podejścia

Koncepcja „Single Window” w Unii Europejskiej

Austria zaprezentowała rezultaty Strategicznego Seminarium Wysokiego Szczebla nt. koncepcji „Single Window” w Unii Europejskiej. Podczas seminarium uzgodniono:

- Możliwe definicje pojęć: „Single Window” i „One-Stop-Shop”;
- Znaczenie metody w zakresie powierzenia/przypisania ról i zakresu odpowiedzialności wszystkim zaangażowanym udziałowcom;
- Uzasadnienie wiodącej roli cła w mechanizmie „Single Window”;
- Konieczność zdefiniowania minimalnych standardów, z uwzględnieniem w miarę możliwości standardów międzynarodowych;
- Wdrożenie systemu elektronicznego.

SINGLE WINDOW

- Koncepcja „Single Window”/„One-stop shop” jest głównym elementem inicjatywy Elektronicznego Cła, która przynieść powinna wymierne korzyści podmiotom gospodarczym. Propozycje dotyczące Zmodernizowanego Kodeksu Celnego oraz Decyzji nt. Cła Elektronicznego stwarzają służbom celnym podstawę prawną dla współpracy z innymi służbami i agencjami zaangażowanymi w przemieszczanie towarów przez granice Wspólnoty.
- Koncepcja „Single Window” ma na celu koordynację przez służbę celną wszystkich operacji transgranicznych oraz wymianę związanej z tym dokumentacji elektronicznej ze wszystkimi służbami granicznymi, zaangażowanymi w przemieszczanie towarów przez granice Wspólnoty.
- Koncepcja „Single Window” przewiduje skoordynowane podejście wszystkich wspomnianych służb i agencji do tej kwestii oraz wymianę między nimi informacji.

Jest to koncepcja ułatwień dla handlu, która:

- obejmuje wspólny, elektroniczny punkt dostępowy dla ujednocionej informacji (dokumentów towarzyszących zarówno elektronicznych, jak i papierowych przetworzonych w dokumenty elektroniczne),
- pozwala złożyć ujednocioną informację i dokumenty w jednym elektronicznym punkcie dostępowym, aby spełnione były wszystkie wymogi prawne dotyczące przywozu, wywozu i tranzytu. W przypadku informacji w formie elektronicznej poszczególne dane składane są tylko raz,
- udostępnia ujednocioną informację służbom celnym oraz innym służbom zaangażowanym w przywóz, wywóz lub tranzyt, i dostarcza ją do jednego portalu drogą elektroniczną.

W nowoczesnym, ukierunkowanym na klienta otoczeniu, koncepcja „Single Window” opiera się na dwóch filarach:

- współpracy między służbami: wszystkie służby (cło, ale również służba fitosanitarna, weterynaryjna, służby ochrony środowiska, etc.) zaangażowane w administrowanie działaniami związanymi z przywozem, wywozem i tranzytem współpracują w celu koordynacji, racjonalizacji i uproszczenia wymogów prawnych oraz informacyjnych, jakie muszą spełniać dane; identyfikacji właściwej informacji, którą chcą wymienić oraz uzgodnienia sposobu zarządzania tą informacją;
- technologiach informatycznych i telekomunikacyjnych.

W warunkach idealnych koncepcja „Single Window” jest uzupełniona o zasadę „one stop shop”, co oznacza, że kontrola fizyczna towarów jest prowadzona w tym samym czasie i miejscu.

Koncepcja „Single Window” zyskała na ważności w świetle obecnie prowadzonej debaty nad bezpieczeństwem i poszukiwaniem odpowiedniej równowagi pomiędzy bezpieczeństwem a ułatwieniami dla handlu.

„Single Window” zostało już wprowadzone przez niektórych głównych konkurentów Unii Europejskiej: Stany Zjednoczone, Singapur i Koreę.

Dla handlu „Single Window” oznacza zmniejszenie kosztów, skrócenie czasu odpraw, zwiększenie przejrzystości, co prowadzi do bardziej przewidywalnego stosowania przepisów dotyczących handlu.

„Single Window” pozwala rządowi na bardziej efektywne rozmieszczenie zasobów, zwiększenie bezpieczeństwa, szczególnie poprzez wykorzystanie technik zautomatyzowanego zarządzania ryzykiem i lepsze dostosowanie się podmiotów do obowiązujących przepisów.

Delegat **Austrii** wyjaśnił, że dyskusje nt. koncepcji „Single Window” w przeszłości koncentrowały się głównie wokół zagadnień technicznych i podkreślił, że rzeczywiste wyzwanie dotyczy kontekstu politycznego, prawnego oraz organizacyjnego. Udane wdrożenie koncepcji „Single Window” uzależnione jest od pełnego poparcia na poziomie politycznym oraz od woli wprowadzenia niezbędnych zmian na szczeblu prawnym i organizacyjnym.

Delegat **Belgii** uzupełnił prezentację informując o projekcie krajów członkowskich UE nt. Pojedynczego Europejskiego Punktu Dostępu. Projekt ten prowadzony jest równoległe z projektem „Single Window”. Jego celem jest zaoferowanie podmiotom gospodarczym jednego punktu dostępu do różnych organów administracji krajowej. Projekt „Single Window” ma natomiast na celu połączenie różnorodnych funkcji różnych organów administracji krajowej w jednej aplikacji, która mogłaby być oferowana w różnych punktach dostępu każdemu krajowi członkowskiemu, korzystającemu z własnej aplikacji interfejsowej.

Uznając przydatność środowiska elektronicznego, delegat **ŚOC** wskazał, że koncepcja „Single Window”, jako rozwiązanie praktyczne, może być wykorzystywana bez wsparcia informatycznego, ponieważ jest to raczej koncepcja organizacyjna (np. fizyczna lokalizacja różnych służb „pod jednym dachem” z jedną służbą w roli koordynatora). Podkreślił również wagę Modelu Danych ŚOC jako platformy dla „Single Window”.

Delegat **Kambodży** poinformował, że Rząd Królestwa Kambodży wyznaczył ostatnio służbę celną, jako wiodącą w zakresie kontroli towarów w kontekście ułatwień dla handlu. Wyjaśnił, że nadal występują trudności w zakresie koordynacji i zdefiniowania ról oraz kompetencji służb zaangażowanych w kontrolę. W tym kontekście zwrócił się o pomoc i radę.

Singapurski System TradeNet

Singapur zaprezentował własny System TradeNet, jako przykład koncepcji „Single Window”. Jest on wynikiem współpracy między służbami krajowymi a sektorem prywatnym. System wspiera pobór należności celnych, statystyki handlu i przyczynia się do zwalczania przestępczości celnej.

Koncepcja „Single Window” w państwach ASEAN (ASEAN Single Window – ASW)

Singapur poinformował o inicjatywach „Single Window” podjętych w ramach ASEAN (Association of Southeast Asian Nations – Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej). Projekt ten będzie wdrażany w krajach ASEAN poprzez utworzenie jednego punktu wprowadzania danych i informacji, jednolite przetwarzanie danych i informacji oraz jednolite podejmowanie decyzji o dopuszczeniu do obrotu i odprawie. Wcześniej wszystkie kraje uczestniczące w projekcie mają skuteczenie wdrożyć krajowe systemy „Single Window” (NSW)

(do 2008 r. w przypadku ASEAN 6 i do 2012 r. – ASEAN 4). Regionalna integracja w ramach systemu ASW ma być ukończona do 2020 r.

Cło Elektroniczne (eCustoms)

Komisja Europejska przedstawiła krótką informację na temat obecnego stanu dyskusji w sprawie europejskiego podejścia do Cła Elektronicznego i omówiła jego elementy.

Japonia poinformowała o aktualnej sytuacji Cła Elektronicznego w Japonii. Dostarczyła także informacji dotyczących własnego Planu Optymalizacji Operacji Celnych i systemu, który wprowadza.

Polska poinformowała krótko o swoim Zintegrowanym Informatycznym Systemie Celnym, który w latach 2003 i 2005 był dwukrotnie nominowany przez Komisję Europejską i Europejski Instytut Administracji Publicznej do Europejskiej Nagrody e-Administracji (The European e-Government Award). System spełnia także warunki przewidziane dla cła bezpapierowego.

Bezpieczeństwo i ułatwienia w łańcuchu dostaw

Delegat **Chin** przedstawił obecne działania podjęte przez chińską administrację celną w celu zabezpieczenia międzynarodowego łańcucha dostaw. Obejmują one między innymi nową infrastrukturę prawną i środki do zwalczania naruszeń prawa. Chińskie Cło przywiązuje dużą wagę do współpracy międzynarodowej i stałego postępu we wdrażaniu nowoczesnych technologii informatycznych.

Formuła „Upoważnionego przedsiębiorcy” (AEO)

WCO przedstawiła aktualny stan międzynarodowej dyskusji na temat wprowadzenia w życie formuły Upoważnionego przedsiębiorcy (Authorised Economic Operator – AEO). Wskazane zostały główne cechy koncepcji AEO, odniesiono się także do podstawowego dokumentu, przyjętego przez Radę na sesji w czerwcu 2006 r. WCO poinformowała również o trwającej dyskusji w sprawie propozycji Stanów Zjednoczonych na temat nowej części N SAFE (Secure and Facilitate Global Trade – Zapewnienie Bezpieczeństwa i Ułatwień w Handlu Globalnym/Światowym) w Ramowych Standardach WCO (Framework of Standards) oraz o inicjatywie ustanowienia małej grupy roboczej cło/handel w sprawie wzajemnego uznawania AEO i konsekwencji dla średnich i małych przedsiębiorstw (MSP – ang. SME: Small and Medium Enterprises).

Przedstawiciele **Komisji Europejskiej i Wielkiej Brytanii** poinformowali o osiągnięciach i działaniach podjętych w tym zakresie. Przedmiotem dyskusji były szczegółowe listy korzyści płynących dla AEO i organów celnych. Obie strony podkreśliły potrzebę szerszej współpracy międzynarodowej zmierzającej do wzajemnego uznawania i zachowania równowagi między poziomami kontroli i bezpieczeństwa.

Upoważniony przedsiębiorca (Authorised Economic Operator – AEO)

Upoważniony przedsiębiorca to status, który przedsiębiorcy będą mogli uzyskać od stycznia 2008 r., gdy wejdą w życie odpowiednie przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 1875/2006 zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2454/93 ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny.

Przedsiębiorcy spełniający określone warunki i kryteria przedstawione w wymienionym rozporządzeniu, otrzymają status AEO. Status taki w sposób pozytywny wyróżni ich spośród innych przedsiębiorców, będą oni bowiem uważani za zaufanych partnerów w „łańcuchu dostaw”. AEO skorzysta z ułatwień w procedur celnych, a także, po spełnieniu określonych warunków bezpieczeństwa, z ułatwień przy kontroli celnej.

Warunki i kryteria decydujące o przyznaniu, skorygowaniu lub cofnięciu świadectw AEO, zawieszeniu tego statusu AEO, a także przepisy dotyczące stosowania i wydawania świadectw AEO, są wspólne dla wszystkich państw członkowskich. W celu utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa organy celne będą stale monitorowały stosowanie się upoważnionych przedsiębiorców do odpowiednich przepisów. Będzie utworzony i utrzymywany wspólny system informatyczny i telekomunikacyjny, aby możliwe było przechowywanie i wymiana informacji dotyczących AEO.

5. Budowanie i umacnianie sprawności administracyjno-operacyjnej cła /capacity building/

Komisja Europejska przedstawiła kilka konkretnych przykładów zaangażowania Unii Europejskiej w sprawę budowania i umacniania sprawności administracyjno-operacyjnej cła /capacity building/ oraz pomocy technicznej dostarczanej krajom Azji w dziedzinie ułatwień dla cła i handlu. Przedstawiciel Komisji poinformował także o inicjatywie dotyczącej współpracy celnej na wschodniej granicy Unii Europejskiej w kontekście Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, która ma podobne priorytety jak ASEM. Komisja poinformowała także o przeglądzie Wytycznych dla Cła (Customs Blueprints), które powinny służyć jako wskazówki przy budowaniu nowoczesnej administracji celnej i pozyskiwaniu koniecznych uprawnień operacyjnych w 20 kluczowych dziedzinach.

Przedstawiciel **Chin** powiadomił o działaniach podjętych przez administrację celną Chin w odniesieniu do capacity building, w szczególności dotyczących wprowadzania w życie Standardów Ramowych WCO SAFE. Wykorzystując Centrum ds. Badań Międzynarodowych w dziedzinie Cła, administracja celna Chin przygotowała sprawozdania dotyczące Standardów Ramowych SAFE, które zostały zaprezentowane w ramach uzgodnień we wszystkich regionach/dystryktach celnych i innych organach administracji państwowej. Grupa przyjęła do wiadomości informacje o programach pomocy technicznej oferowanych przez administrację celną Chin krajom sąsiednim oraz o zamiarze wspierania pracy ŚOC poprzez wysłanie attache celnych.

WCO przedstawiła osiągnięcia we wprowadzaniu w życie programu Columbus. Delegat poinformował, między innymi, o podejściu do kwestii praw własności, znaczącym poparciu zaoferowanym przez administra-

cje wspomagające, misjach odbytych i planowanych, jak również o postępach w prowadzonych pracach.

6. Następne spotkania ASEM

Malezja poinformowała, że zgodnie z konkluzjami spotkania w Peebles, wystosowane zostały oficjalne pisma do Komisarzy Służb Celnych azjatyckich krajów ASEM, aby uzgodnić, które z państw członkowskich mogłyby gościć VII spotkanie Dyrektorów Generalnych/ Komisarzy Służb Celnych ASEM w 2007 r. Zasugerowano, że spotkanie mogłoby odbyć się we wrześniu 2007 r.

Malezja zgłosiła gotowość przewodniczenia obradom Grupy PWG ASEM w następnym roku i zaproponowała zorganizowanie X spotkania Grupy w 2007 r. Uzgodniono wstępnie, że spotkanie odbędzie się na początku kwietnia 2007 r. (ma to zostać skoordynowane z gospodarzem posiedzenia Grupy EWG i Komisją Europejską).

Niemcy poinformowały, że wstępnie zaplanowane jest przeprowadzenie następnego spotkania Grupy EWG w maju 2007 r. w Berlinie.

Zebrani oraz Komisja Europejska podziękowali przyszłym gospodarzom i zaproponowali, aby podanie miejsca i daty spotkania Dyrektorów Generalnych/ Komisarzy Służb Celnych nastąpiło w stosownym czasie, aby możliwe było skoordynowanie różnych spotkań.

7. Sprawy różne

Delegat **Holandii** poruszył sprawę bliskich powiązań pomiędzy kwestiami procedur a zagadnieniami dotyczącymi zwalczania przestępczości i wskazał na ryzyko powielania lub pominięcia niektórych prac w dwóch grupach roboczych. Zasugerował zatem zastanowienie się nad tym problemem w kontekście przyszłej struktury współpracy celnej ASEM. Inni uczestnicy podzielili ten pogląd.

Konkluzje i zalecenia

1. Uczestnicy podziękowali Japonii za profesjonalną i trwającą w dalszym ciągu koordynację Planu Działań dotyczących Ułatwień dla Handlu (Trade Facilitation Action Plan – TFAP). Krajom, które nie powiadomiły jeszcze o stanie wprowadzania przez nie TFAP 2004-2006, przypomniano o konieczności jak najszybszego udzielenia odpowiedzi, co umożliwi Japonii przygotowanie projektu sprawozdania końcowego.

Uczestnicy podziękowali Japonii za doskonałą pracę związaną z opracowaniem strony internetowej Grupy PWG ASEM.

Następne kroki: Japonia (w imieniu krajów Azji) i Komisja Europejska (w imieniu krajów Europy) będą odpowiedzialne za przygotowanie projektu TFAP 2006-2008. Japonia zasugerowała państwu Azji, aby powołać w tym celu małą grupę zadaniową (Task Force), złożoną z przedstawicieli 3 krajów. Singapur i Malezja zgłosiły chęć uczestnictwa w realizacji tego zadania, co zostało zaakceptowane przez pozostałe kraje azjatyckie.

Zainteresowani członkowie mogą zgłaszać swoje komentarze i propozycje do koordynatorów, któ-

rzy włączają je do pierwszego projektu nowego TFAP. Uzgodniono, że projekt zostanie przedstawiony przez Japonię (kraje Azji) i Komisję Europejską (kraje Europy) wszystkim członkom ASEM do skonsultowania. Zrewidowany TFAP 2006-2008 będzie dyskutowany na najbliższym spotkaniu Grupy PWG w 2007 roku w Malezji, a następnie przedstawiony do zatwierdzenia na spotkaniu Dyrektorów Generalnych/ Komisarzy Służb Celnych ASEM, jeżeli będzie to możliwe przed XI spotkaniem SOMTI.

2. Uczestnicy odnotowali osiągnięcia krajów Unii Europejskiej i krajów ASEAN w odniesieniu do koncepcji „Single Window” oraz zalecili bardziej szczegółową, wzajemną wymianę doświadczeń w tej trudnej i skomplikowanej kwestii. Jednym z najważniejszych kroków jest zdefiniowanie terminu „Single Window”, aby zapewnić wzajemne zrozumienie zakresu i założeń tego pojęcia. **Następny krok:** Proponuje się, aby rezultaty takiej wymiany zostały skoordynowane przez przewodniczącą Grupy PWG i przedstawione na następnym spotkaniu PWG.
3. Uczestnicy potwierdzili postęp w komputeryzacji procedur celnych w krajach ASEM. Mając to na uwadze, wskazano na możliwość szybkiego rozwijania i wykorzystania standardów międzynarodowych dla komunikatów celnych, co ułatwiłoby prace i przyniosłoby korzyści organom celnym i środowisku handlu.
4. Uczestnicy spotkania odnotowali aktualizację Wytucznych dla Cła (Customs Blueprints), prowadzoną przez Komisję Europejską i państwa członkowskie UE, oraz zwrócili uwagę na ich użyteczność dla krajów trzecich, przeprowadzających modernizację i reformy swych administracji celnych. **Następny krok:** Komisja Europejska na następnym spotkaniu przedstawi krajom ASEM zaktualizowane Wytuczne dla Cła (Customs Blueprints), w celu przeprowadzenia dalszej dyskusji i rozważenia w kontekście ASEM.
5. Uczestnicy spotkania zarekomendowali prowadzenie dalszych konsultacji między ASEM a WCO w celu właściwej oceny i należytego reagowania na oceniwanie, w sposób skoordynowany i efektywny. **Następny krok:** Mając powyższe na uwadze, uczestnicy spotkania uzgodnili, że przed następnym spotkaniem Grupy PWG dokonają wymiany informacji na temat ewentualnej ekspertyzy, którą można by przedstawić na podstawie Przewodnika Samooceny (Self Assessment Guide) i Standardów Ramowych WCO (FoS). Wymiana takich informacji będzie koordynowana przez przewodniczącą Grupy PWG.
6. Uczestnicy spotkania zgodzili się na przeprowadzenie przeglądu struktury roboczej grup celnych ASEM, mając na uwadze częściowe pokrywanie się ich obszarów tematycznych i działań, oraz na przedyskutowanie tej sprawy w trakcie następnych spotkań Grup PWG i EWG. Pozwoli to na wypracowanie konkretnych propozycji dotyczących przyszłej struktury, które to propozycje zostaną przedstawione do zatwierdzenia przez Dyrektorów Generalnych/ Komisarzy Służb Celnych.

**Wspólne spotkanie ekspertów Grup Roboczych ASEM ds. Procedur Celnych i ds. Zwalczania Przeszeczności Celnej dotyczące bezpieczeństwa łańcucha dostaw
(Warszawa, 20-21 września 2006 r.)**

Raport

Informacja wstępna

Na VI spotkaniu Dyrektorów Generalnych/Komisarzy Służb Celnych krajów ASEM w Peebles w Wielkiej Brytanii (27-28 czerwca 2005 r.) uzgodniono, że po zakończeniu IX spotkania Grupy Roboczej ASEM ds. Procedur Celnych (PWG) odbędzie się wspólne posiedzenie ekspertów Grupy PWG oraz Grupy ds. Zwalczania Przeszeczności Celnej (EWG). W ten sposób spotkanie obejmie sprawy proceduralne i związane ze zwalczaniem przeszeczności celnej w obszarze bezpieczeństwa łańcucha dostaw, w oparciu o zharmonizowane wdrożenie Standardów Ramowych WCO (Framework of Standards). Jedną z konkretnych propozycji przedstawionych w tym kontekście w Peebles przewiduje przeprowadzenie projektu pilotażowego dotyczącego bezpiecznych i sprawnych korytarzy handlowych pomiędzy europejskimi i azjatyckimi krajami ASEM.

Ministrowie finansów krajów ASEM także podkreślili wagę bezpieczeństwa międzynarodowego łańcucha dostaw podczas spotkań w Tianjin (Chiny, 26 czerwca 2005 r.) i w Wiedniu (kwiecień 2006 r.). Ponownie zwróccono uwagę na znaczenie ułatwień i bezpieczeństwa łańcucha dostaw. Ministrowie finansów ASEM zalecili podczas spotkania w Wiedniu, aby współpraca celna ASEM wniosła „pożyteczny wkład” do inicjatyw WTO i ŚOC w tym obszarze.

Na VI Szczycie ASEM w Helsinkach (10-11 września 2006 r.), Przywódcy państw ASEM odnotowali postęp, jaki się dokonał na forach celnych ASEM. Szczyt podkreślił wielkie znaczenie międzynarodowej współpracy w dziedzinie zapewnienia bezpieczeństwa łańcucha dostaw oraz budowy i umocnienia sprawności administracyjno-operacyjnej cła (capacity building).

Na spotkaniu w Peebles Dyrektorzy Generalni/Komisarze Służb Celnych krajów ASEM uzgodnili, że przed Wspólnym Posiedzeniem Ekspertów Grup PWG/EWG dotyczącym bezpieczeństwa łańcucha dostaw zbierze się Nieformalna Grupa Robocza, złożona maksymalnie z 5 krajów Unii Europejskiej i 5 krajów azjatyckich, w celu osiągnięcia w międzyczasie postępu w tej kwestii. Nieformalna Grupa obejmująca przedstawicieli Belgii, Chin, Holandii, Japonii, Malezji, Polski, Singapuru, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Komisji Europejskiej spotkała się w Hadze/Holandia w dniach 9-10 listopada 2005 r. i w Singapurze w dniach 22-24 lutego 2006 r.

Nieformalna Grupa Robocza zbadała temat pod kątem zidentyfikowania problemów i wypracowania rozwiązań, które mogłyby poszczególnym krajom członkowskim ASEM pomóc w określeniu koniecznych środków dla skutecznego wdrożenia Standardów Ramowych WCO. Nieformalna Grupa Robocza doszła, mię-

dzy innymi, do wniosku, że zaufanie do siebie, poznanie się oraz zasada wzajemności mają kluczowe znaczenie dla stosowania Standardów Ramowych ŚOC, a w konsekwencji dla nowego podejścia do kwestii bezpieczeństwa i ułatwień w łańcuchu dostaw.

Nieformalnej Grupie Roboczej udało się opracować Dokument Roboczy, który został zaprezentowany jako materiał do dyskusji podczas Wspólnego Posiedzenia Ekspertów Grup PWG/EWG dotyczącego bezpieczeństwa łańcucha dostaw. Dokument stanowił propozycję wdrażania Standardów Ramowych WCO w kontekście ASEM. Zakładano, że zaakceptowany i przyjęty Dokument będzie traktowany jako wkład ze strony członków ASEM w prace WCO, mające na celu dalsze dopracowanie Standardów Ramowych.

Wspólnemu Posiedzeniu Ekspertów Grup PWG/EWG ASEM dotyczącemu bezpieczeństwa łańcucha dostaw przewodniczyła Holandia.

W spotkaniu uczestniczyli reprezentanci: Chin, Indonezji, Kambodży, Korei Południowej, Japonii, Laosu, Malezji, Singapuru, Tajlandii, Wietnamu, Austrii, Belgii, Cypru, Czech, Estonii, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Irlandii, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Polski, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Włoch, Komisji Europejskiej oraz Światowej Organizacji Ceł.

1. Otwarcie

Przewodniczący spotkania wprowadził uczestników w tematykę posiedzenia, naświetlił główne zadania i zaprezentował agendę do zatwierdzenia. Agenda została następnie przyjęta bez zmian.

2. Raport z IX Spotkania Grupy Roboczej ds. Zwalczania Przeszeczności Celnej

Przedstawiciel Korei poinformował o rezultatach IX spotkania Grupy EWG ASEM, które odbyło się w dniach 20-21 kwietnia 2006 r. w Seulu, zwracając szczególną uwagę na Plan Działań I (bezpieczeństwa łańcucha dostaw, ułatwienia w handlu, prawa własności intelektualnej) oraz Plan Działań II (zwalczanie oszustw).

Koordynatorzy ds. bezpieczeństwa łańcucha dostaw w Planie Działań I poinformowali uczestników spotkania o postępie we wdrażaniu filaru „Cło-Cło” („Customs to Customs” – Malezja, Niemcy i Japonia) i filaru „Cło-Przedsiębiorcy” („Customs to Business” – Szwecja).

Wszyscy koordynatorzy poprosili o przedstawienie brakujących odpowiedzi na ich pytania dotyczące realizacji poszczególnych elementów Planu Działania oraz o przekazanie informacji dotyczących punktów kontaktowych właściwych do wdrażania tych działań.

3. Prezentacja projektu Dokumentu Roboczego

Singapur szczegółowo przedstawił Dokument Roboczy, będący rezultatem spotkania Nieformalnej Grupy Roboczej ASEM ds. Standardów Ramowych WCO. Podczas dyskusji Grupa ogólnie przyjęła i zaakceptowała ten Dokument, chociaż zaproponowane zostały drobne zmiany i poprawki.

Przedstawiciel WCO zapoznał uczestników z obecnym stanem dyskusji na temat formuły „Upoważnionego przedsiębiorcy” (AEO), która jest kluczowym elementem bezpieczeństwa i skuteczności międzynarodowego łań-

cucha dostaw. Dokonał przeglądu otrzymanych komentarzy w sprawie wpływu AEO na małe i średnie przedsiębiorstwa, w tym także komentarzy na temat roli brokerów/agentów celnych i zasadniczej kwestii wzajemnego uznawania statusu AEO i kontroli celnej. Biorąc pod uwagę toczącą się na forum WCO dyskusję, zasugerował, by spotkanie wniosło swój wkład do tego zagadnienia. Wskazując na użyteczność dyskusji nad uzupełniającymi standardami – w trybie dwustronnym lub regionalnym – jako podstawę skutecznego wdrażania AEO, przedstawiciel WCO zastanawiał się, czy ASEM mogłoby odegrać jakąś rolę w tym obszarze.

Przedstawiciel Niemiec zgodził się z koncepcją kontroli w punkcie załadunku, ale podkreślił potrzebę takich zabezpieczeń technicznych, by nie naruszać kontrolowanych przesyłek podczas ich transportu do końcowego odbiorcy. Tekst Dokumentu Roboczego został poprawiony w taki sposób, by odzwierciedlać nowe podejście, z czym zgodzili się uczestnicy spotkania.

Delegat niemiecki wskazał również na problem dotyczący małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) w świetle trudnych wymogów związanych ze statusem AEO. W tym kontekście zasugerował, by zwrócić szczególną uwagę na MSP w Standardach Ramowych.

Komisja Europejska skomentowała, że ważną rolę powinien pełnić broker/agent celny, ze względu na swą zdolność do „umiejętnego postępowania” z danymi w odniesieniu do przesyłek. W kwestii małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) przedstawiciel Komisji był zdania, że mogą się one dostosować do wymagań AEO.

Przedstawiciel Belgii wskazał, że podczas procesu uzyskiwania certyfikatów dla agentów celnych ważne jest, by wiedzieć, jak wykorzystują oni swą wiedzę na temat procedur celnych – jako wartość dodaną – przy stosowaniu się do przepisów celnych. Rola agenta celnego często łączy się z rolą spedytora, w tym przypadku proces uzyskiwania certyfikatów powinien brać pod uwagę oba aspekty: stosowania się do przepisów celnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa towarom i siedzibom.

Przedstawiciel Wielkiej Brytanii wyraził opinię, że kryteria AEO powinny być wystarczająco elastyczne, aby były też odpowiednie dla małych i średnich przedsiębiorstw (MSP).

Przewodniczący spotkania podsumował, że Wspólne Spotkanie Ekspertów Grup Roboczych PWG/EWG ASEM uznało Dokument Roboczy za właściwe odzwierciedlenie obecnego stanu przemysłów. Na zakończenie stwierdził, że wspólne spotkanie ekspertów Grup PWG/EWG ASEM uważa, że MSP w zasadzie będą w stanie spełniać warunki do uzyskania statusu AEO. To samo powinno dotyczyć agentów celnych, chociaż ta kwestia, ze względu na swój skomplikowany charakter, wymaga większej uwagi i dalszych dyskusji w grupie nieformalnej.

4. Prezentacja dotycząca przyszłości systemu celnego

Występując w imieniu Holandii, przewodniczący spotkania zaprezentował kilka przemyśleń swojej administracji w sprawie systemu celnego przyszłości, który służyłby ułatwianiu międzynarodowego handlu. Jego zdaniem ważne byłoby, żeby poglądy wszystkich administracji celnych były zbieżne w odniesieniu do pew-

nych prostych założeń. Takie proste założenia mogłyby też kierować Światową Organizacją Celną przy formułowaniu wymagań dla „bardziej elastycznego i efektywnego cła w XXI wieku.”

Najważniejszym elementem, w szczególności dla kontroli kontenerów w transporcie morskim, byłoby jak najwcześniejsze przekazywanie informacji, kontrola celna w miejscu załadunku oraz wykorzystywanie nowoczesnych technologii (takich jak inteligentne opakowania, inteligentne zamknięcia i inteligentne czynniki zamknięć). Zagwarantowałyby to integralność transportowanych ładunków.

Pojedyncze składanie danych i pojedyncza kontrola celna stanowiłyby istotne korzyści dla międzynarodowego handlu. W tym nowym systemie interwencje organów celnych w operacjach biznesowych powinny być ograniczane do kontroli wrywkowych, kontroli w przypadku, gdy inteligentne czynniki wskażą, że zamknięcie kontenera zostało naruszone, lub gdy inne sygnały wskazują na możliwość oszustw celnych. Sprawa przewidywalności terminów dostaw, co jest szczególnie ważne w biznesie w przypadku – wrażliwej na kwestię czasu – zasady „dostawa dokładnie na czas”, będzie nadal dopracowywana.

Status Upoważnionego przedsiębiorcy (AEO) stanowić będzie dodatkową warstwę ułatwień dla partnerów ze środowisk gospodarczych, bowiem liczba interwencji celnych w miejscu załadunku będzie ograniczona do minimum w ramach bezpiecznych relacji z tymi upoważnionymi firmami.

5. Wnioski

Na Wspólnym Spotkaniu Ekspertów Grup PWG/EWG dotyczącym bezpieczeństwa łańcucha dostaw z zadowoleniem odnotowano postęp, jaki się dokonał we wdrażaniu Projektu Pilotażowego – Bezpieczeństwo Łańcucha Dostaw – Chiny/Holandia/Wielka Brytania i Komisja Europejska. Pierwsze doświadczenia z projektu pilotażowego zostaną przedstawione na regularnych spotkaniach Grup PWG i EWG, prawdopodobnie wraz z sugestiami dokonania pewnych zmian w dokumencie roboczym. Może to być konieczne, gdyż dyskusje w WCO i WTO wciąż trwają. Zalecono rozważenie możliwości uruchomienia dalszych projektów pilotażowych.

Wspólne Spotkanie Ekspertów Grup PWG/EWG, po uzgodnieniu poprawek, przyjęło Dokument Roboczy – jako pierwszy wkład we wdrażaniu Standardów Ramowych WCO w kontekście ASEM. Postanowiono, że Dokument – uaktualniony, w miarę możliwości, w trakcie regularnych spotkań grup celnych ASEM (EWG, PWG), które mają się odbyć w pierwszej połowie 2007 r. – zostanie zaprezentowany do akceptacji Dyrektorów Generalnych/Komisarzy Służb Celnych ASEM na ich spotkaniu w 2007 r.

Następne spotkanie Nieformalnej Grupy Roboczej odbędzie się wspólnie z regularnym spotkaniem ASEM w pierwszej połowie 2007 r. w celu uzupełnienia Dokumentu Roboczego przed przedstawieniem go Dyrektorom Generalnym i Komisarzom.

